

CO ZABRAĆ ZE SOBĄ?

PO FUNDAMENCIE
ĆWICZEŃ DUCHOWNYCH

Pod redakcją Józefa Augustyna SJ

duchowość signacjańska

Wydawnictwo WAM ■ Księża Jezuici

WSTĘP

Rekolekcje odprawione według metody zawartej w książeczce *Ćwiczeń duchownych** św. Ignacego Loyoli są zwykle dużym przeżyciem. Nie jest ono oczywiście pierwszym doświadczeniem duchowym rekolektanta, ale włącza się w jego osobistą historię zbawienia jako ważne, czy nawet przełomowe, wydarzenie. Im głębiej rekolektant czuje się dotknięty przez Boga, tym usilniej i z większą troską zadaje sobie pytania: Jak mogę przenieść w moją codzienność to nowe doświadczenie duchowe? Jak z większą świadomością mogę kontynuować moją historię zbawienia? Czy troski i sprawy życia codziennego nie wytrącają mnie z żywej więzi z Bogiem? Czy nie zagubię pośród szarej codzienności smaku rzeczy duchowych? Czy nie powróci znów to, co było wcześniej: zbyt ni lęk o siebie, uwikłanie moralne, obojętność wobec Boga, nieufność? Po najlepiej nawet odprawionych rekolekcjach rekolektant musi pamiętać o przestrodze Jezusa, że do uprzątniętego domu powraca „wróg” Boga i człowieka ze zwielokrotnioną

* Św. Ignacy Loyola, *Ćwiczenia duchowne* [dalej: *Ćd*], Kraków 2002.

złośliwością i uporem (por. Mt 12, 43-50). Co zatem czynić?

Trzeba najważniejsze elementy *Ćwiczeń duchownych* zabrać ze sobą i przenieść w codzienność. I stąd tytuł książki *Co zabrać ze sobą?* Trzeba też podejmować ciągle na nowo duchowe ćwiczenia: codzienny rachunek sumienia, przedłużoną modlitwę inspirowaną słowem Bożym, przystępować do sakramentów świętych, dokonywać rozeznania stanów swojej duszy, korzystać z kierownictwa duchowego. W ten sposób rekolektant może nie tylko podtrzymać, lecz także rozniecać płomień żarliwości duchowej, który rozpałiły w jego duszy *Ćwiczenia duchowne*.

1. W latach 2008-2011 ukazała się piąta edycja tytułu *Co zabrać ze sobą?* w sześciu tomach poświęconych kolejnym etapom *Ćwiczeń duchownych* św. Ignacego Loyoli. Edycja pierwsza, jednotomowa, ukazała się w 1988 roku na małej poligrafii w formie broszury, jeszcze w okresie komunizmu, nakładem Domu Rekolekcyjnego w Czechowicach-Dziedzicach. Od tamtej pory tytuł ten, przepracowywany w kolejnych edycjach, cieszył się dużą popularnością wśród rekolektantów. Książka pomagała im zrozumieć przeżyte doświadczenie oraz utrwałać je i pogłębiać w codzienności życia.

W ciągu ponad dwudziestu lat, jakie minęły od pierwszej edycji książki, wiele się zmieniło w naszym życiu społecznym, politycznym, kościelnym. Niepodległość polityczna oraz wolność religijna nie

przemieniły bynajmniej naszego życia – jak za do-
tknięciem czarodziejskiej różdżki – w raj na ziemi.
Wręcz przeciwnie, stały się trudnym i wymagającym
darem. Postępująca laicyzacja, rozbitcie małżeństwa
i rodziny, narastający kryzys postawy, zachowań
i wierności księży, stopniowe zmniejszanie się licz-
by powołań zakonnych i kapłańskich, bezrobocie,
skłonność do depresji, brak psychicznej odporności
ludzi młodych – to nowe bolesne problemy, z jakimi
musimy się dzisiaj zmierzyć.

W tej trudnej sytuacji *Ćwiczenia duchowne* św. Ig-
nacego Loyoli stają się dla wielu z nas wielką pomocą
i ratunkiem. Rekolekcje ignacjańskie pomagają zro-
zumieć, że każda forma wolności musi być zagospo-
darowana przez człowieka szukaniem celu i sensu
życia oraz miłością i poświęceniem wobec bliźnich,
jeżeli nie ma stać się przestrzenią autodestrukcji
i krzywdy wyrządzanej innym. Stąd też cieszy fakt,
że w tej nowej, trudnej sytuacji nie tylko nie słab-
nie, ale stale rośnie zainteresowanie odprawianiem
rekolekcji ignacjańskich udzielanych w sposób kla-
syczny tak wśród osób duchownych, jak i świeckich.
Ignacjańską metodą udzielania rekolekcji posługują
się nie tylko jezuickie domy rekolekcyjne, lecz tak-
że domy rekolekcyjne innych zakonów czy też re-
kolekcyjne domy diecezjalne. Wystarczy wspomnieć
Centrum Formacji Duchowej księży salwatorianów
w Krakowie, które rekolekcje ignacjańskie włączy-
ło w stałą formację wychowawców seminaryjnych
i zakonnych.

2. Sposób odprawiania *Ćwiczeń duchownych* etapami (fundament, cztery tygodnie, synteza) w odstępach rocznych przyjął się we wszystkich jezuickich domach rekolekcyjnych i nie tylko. Wiele ośrodków formacyjnych, zakonnych i diecezjalnych korzysta z tej metody. Jak pokazuje doświadczenie, ośmiodniowe rekolekcje odprawiane przez pięć – sześć lat, stają się skuteczną szkołą dojrzewania duchowego i ludzkiego, przewycięzania różnorodnych uzależnień i ludzkich słabości, rozeznania powołania, ofiarnego zaangażowania apostołskiego.

To z myślą o rekolektantach, którzy obrali ignacjańskie *Ćwiczenia* jako osobistą drogę wewnętrznego rozwoju, Wydawnictwo WAM przygotowało nową, poszerzoną wersję *Co zabrać ze sobą?* Miałoby to być jedno wydanie dla wszystkich rekolektantów, proponujemy osobne wydania dla odprawiających kolejne części *Ćwiczeń*. W ten sposób powstała minikolekcja rekolekcyjna pod wspólnym tytułem *Co zabrać ze sobą?*

Poszczególne tomy noszą tytuł: *Co zabrać ze sobą? Po fundamencie „Ćwiczeń duchownych”*; *Co zabrać ze sobą? Po pierwszym tygodniu „Ćwiczeń duchownych”*; *Co zabrać ze sobą? Po drugim tygodniu „Ćwiczeń duchownych”*; *Co zabrać ze sobą? Po trzecim tygodniu „Ćwiczeń duchownych”*; *Co zabrać ze sobą? Po czwartym tygodniu „Ćwiczeń duchownych”*; *Co zabrać ze sobą? Po syntezie „Ćwiczeń duchownych”*.

Cała seria została przygotowana w ramach redakcji kwartalnika „Życie Duchowe” we współpracy

z Centrum Duchowości Ignacjańskiej w Częstochowie. Redaktorem serii jest redaktor naczelny kwartalnika Józef Augustyn SJ, autor licznych publikacji rekolekcyjnych, zaangażowany od połowy lat osiemdziesiątych w animację rekolekcji ignacjańskich w Polsce. Poszczególne tomy skierowane są zarówno do rekolektantów odprowadzających kolejne części *Ćwiczeń*, jak też do osób, które interesują się duchowością ignacjańską. Lekturę można potraktować także jako zachętę do kontynuowania rozpoczętych kiedyś *Ćwiczeń duchownych*.

3. Pierwszy tom: *Co zabrać ze sobą? Po fundamentach „Ćwiczeń duchownych”* (mający obecnie swoje drugie, poszerzone wydanie) zawiera pięć rozdziałów: Czym są *Ćwiczenia duchowne*; Miłość Boga, siebie i bliźniego; Modlitwa i cisza; Ludzkie uczucia i kierownictwo duchowe; *Ćwiczenia duchowne* w codzienności życia. Nawiązuje on bezpośrednio do pierwszej edycji tytułu. Znalazły się w nim bowiem artykuły opublikowane w wydaniu z 1988 roku. Zamieszczone tu teksty to swoista klasyka rekolekcyjna w naszych polskich warunkach. Publikujemy zarówno znanych i cenionych autorów zagranicznych piszących na tematy ignacjańskie, jak też doświadczonych rodzimych autorów.

Myśl austriackiego uczonego Konrada Lorenza może być trafnym mottem intencji przyświecającej wydaniu serii książek pod wspólnym tytułem *Co zabrać ze sobą?* „Powiedziane nie jest jeszcze usłysza-

nym, usłyszane nie jest jeszcze zrozumianym, zrozumiane nie jest jeszcze tym, z czym się zgadzamy, to, z czym się zgadzamy, nie jest jeszcze zastosowanym, od zastosowania czegoś raz czy drugi jest jeszcze daleka droga do stałej praktyki”.

Wydawnictwo WAM